Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2026
Institution	Kolding Hf og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Sebastian Borchert
Hold	psC22608

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fordomme, Diskrimination og Ekstremisme
Titel 2	Læring i en digital tidsalder
Titel 3	Ung i det senmoderne samfund
Titel 4	Barndommens kvaler

Titel 1	Fordomme, diskrimination og Ekstremisme
Indhold	**Kernestof:** *Psykologiens Veje*, Ole Schultz Larsen, i-bog (2026) • P4792 Socialpsykologi • P5536 Hvad er en gruppe og forskellige typer af grupper • P5665 Intergruppekonflikter • P5629 Zimbardo og virkelighedens fængsel • C12408 Uformelle roller *Fra celle til selfie*, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2026): • P174 Social konformitet • P181 Milgrams lydighedsforsøg • P317 Gruppepsykologi *Undersøgelser i psykologi*, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, i-bog, (2024): • P144 Ville du misbruge din magt? *PsykC,* Magnus Risager, i-bog (2026) • P250 Ekstremisme og Radikalisering • P251 Vejene ud af ekstremisme **Supplerende stof:** • Dokumentar af Deeyah Khan, "The White Right: Meeting the enemy" • The Stanford Prison experiment - BBC Documentary • Psykopati test - https://www.idrlabs.com/psychopathy/test.php*)*
Omfang	19%
Særlige fokuspunkter	• Socialpsykologi • Stereotyper, fordomme og diskrimination • Gruppedefinition (Sherif) • Primær- og sekundærgruppe • Formel og uformel gruppe • Referencegruppe • Medlemsgruppe • Indgruppe/udgruppe (egen/fremmed) • Social identitetsteori • Roller (uformelle) • Gruppepres, konformitet, Solomon Asch's forsøg • Gruppetænkning • Gruppepolarisering • Ekstremisme • Vejene ud af ekstremisme

	• Mobning (gruppepsykologisk forklaring) • Robbers Cave • Stanley Milgram: Autoritet og lydighed • Miljøets påvirkning af individet, Zimbardo, Stanford Prison Experiment *Faglige mål:* • *Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske* • *Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser* • *Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag* *Kernestof:* • *Social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse* • *Kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier* • *Stereotyper, fordomme og diskrimination*
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil og quiz • Par- og gruppearbejde • Præsentationer

Titel 2	Læring i en digital tidsalder
Indhold	**Kernestof:** *Psykologiens Veje*, Ole Schultz Larsen, i-bog (2026) • P5238 Opmærksomhed • P5237 Perception • P5236 Hukommelse • P5290 Motivationsprocesser • P5385 Maslows behovshierarki • P5729 Motivation (uddrag: selvbestemmelsesteorien) • P5163 Pavlov og den klassiske betingning • P5162 Watsons behaviorisme (uddrag: Lille Albert og den hvide rotte) • P5161 Thorndike, Skinner og den operante betingning (Uddrag: den operante betigning)

	Fra celle til selfie, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2026): • P187 Hukommelse • P190 Kognitiv psykologi (Uddrag: Piaget skemata, adaption, assimilation, akkomodation samt metakognition) *PsykC,* Magnus Risager, i-bog (2026) • P196 Motivation og læring *Undersøgelser i psykologi*, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, i-bog, (2024): • P153 Multitasker du? • C515 Bartlett, Åndekrigen **Supplerende stof:** • Hjernevask: Kan du stole på din hukommelse? DRTV • *Test din hjerne: Vær opmærksom*. National Geographic, MitCFU
Omfang	22%
Særlige fokuspunkter	• Kognitiv psykologi • Skemata • Kognitiv dissonans • Tænkning og dens udfordringer i en digital tidsalder • Behaviouristiske læringstilgange, hvilket inkluderer klassisk og operant betingning • Opmærksomhed (selektiv, frivillig/ufrivillig, automatiserede/kontrollerede processer, delt opmærksomhed, uopmærksom blindhed) • Switch-tasking og multitasking • Perception (topdown/bottom up, stereotyper/fordomme) • Hukommelse (sensorisk, kort- og langtidshukommelse) • Falske erindringer • Motivation med henblik på, hvad der motiverer os til at lære *Faglige mål:* • *Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde* • *Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden* • *Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde* • *Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete* • *problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag*

	Kernestof: • *Stereotyper, fordomme og diskrimination* • *Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse* • *Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen*
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Rollespil / praktiske øvelser

Titel 3	Ung i det senmoderne samfund
Indhold	**Kernestof:** *Psykologiens Veje*, Ole Schultz Larsen, i-bog (2026) • P5664 The Big Five • P4852 Den forsigtige og den risikovillige type • P5559 Stress og coping • P5574 Akut og kronisk stress • P5573 Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer • P5806 Coping • P5425 En flodbølge af muligheder/Thomas Ziehe • P5424 Tvangen til at vælge • P5422 Hvad er identitet? • P5414 Unge i konkurrencestaten • P5413 Selvrealisering, ansvarspres og mistrivsel *PsykC,* Magnus Risager, i-bog (2026) • P235 Håndtering af stress • P234: De individuelle forskelle i modtagelighed for stress *Fra celle til selfie*, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2026): • P155 Thomas Ziehe: Den narcissistiske socialisationstype (Uddrag – tre reaktionsmøstre) • P156 Anthony Giddens: Refleksiv selvidentitet • P217 Narrativ identitet • P158 Rasmus Willig: Skærpet individuel konkurrence • P159 Hartmut Rosa: Højteknologisk udvikling og acceleration af livets tempo **Supplerende stof**:

	• Big 5 personlighedstest: https://bigfive-test.com/da • Information, 09.09.2008: *"Fortæl mig, hvad du lytter til - og jeg skal sige dig, hvem du er"* • Psykologer i Danmark, 30.03.2020: Henrik Høgh-Olesen: "Coronakrisen påvirker os forskelligt alt efter personlighedstype" https://psykologeridanmark.dk/2020/03/coronakrisen-paavirker-os-forskelligt-alt-efter-personlighedstype/ • DR (2015) De perfekte piger, episode 1 • Psykiatrifonden, definition af stress • DR, *Stresstegneserie* (https://www.dr.dk/interaktiv/webfeature/stresstegneserie) • Diverse online ordbøger (ordbogen.com m.fl) • CBS Mornings "Teens' unusual but healthy ways of coping with stress" https://www.youtube.com/watch?v=K8vVq2-TGaY • Vores by Herning, 11.03.2022: *"Mistrivsel blandt unge stiger markant"* • DR (2022) Bodycount, Sex med P3 • DR, 08.06.2020 *"Amalie på 24 mistede sig selv i jagten på det perfekte: Nu styrer Instagram ikke længere hendes liv"* • DRTV "Se på mig: Ses Bitch" (s1e1)
Omfang	33%
Særlige fokuspunkter	• Ungdom som livsstil, kulturel og subjektiv alder • De mange muligheder • Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse • Ziehes tre reaktionsmønstre: ontologisering, potensering, subjektivering • Konkurrencestat • Præstationssamfund • Pierre Bourdieus teori om kapitaler og habitus • Krop, køn og identitet • Kennet Gergen (det multiple selv) • Anthony Giddens (refleksivt projekt) • Narrative identitet *Faglige mål:* • *Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag* • *Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde*

	Kernestof: • *Identitet og personlighed* • *Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping*.
Væsentligste arbejdsformer	• Fremstilling af produkt med fokus på psykologisk formidling • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil og quiz • Par- og gruppearbejde

Titel 4	Barndommens Kvaler
Indhold	**Kernestof:** *Psykologiens Veje*, Ole Schultz Larsen, i-bog (2026) • P5128 Børns reaktioner på omsorgssvigt • P5123 Risiko og resiliens, Kauai-undersøgelsen (uddrag) • P4886 Personlighedsmodellen (uddrag) • P5052 Erik H. Erikson (med fokus på de 2 første faser) • P5043 John Bowlby og Mary Ainsworth • P5188 Fire opdragelsesstile *PsykC,* Magnus Risager, i-bog (2026) • P175 Daniel Sterns teori om forældre-barn-interaktioner *Fra celle til selfie*, Flemming Ravn & Troels Wolf, i-bog (2026): • P137 Den gode omsorg • P138 Omsorgssvigt • P142 Erikson: Livslang identitetsskabelse (uddrag, kun faserne) • P216 Voksenalderen *Undersøgelser i psykologi*, Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning, i-bog, (2026): • P155 Hvad er vigtigst for babyabers velbefindende? (Harry Harlow) • P156 Hvad er vigtigst for spædbørns udvikling? (Rene Spitz) **Supplerende stof:** TV2, 15.01.25: ”På overfladen så alt pænt ud, men ingen spurgte pigerne om, hvad der foregik i deres hjem” (Ingen kære kommune). TV2 dok (1998) ”*Er du mors lille dreng?*” TV2 Dokumentar (2017) “*Mors lille dreng på egne ben*”

	Berlingske, 02.07.2012 *"Fortællingen om en mønsterbryder"* Ude og Hjemme, 05.02.2024 " På facaden var alt idyl" DR1 (2018) Mød dit urmenneske, episode 2: Forældre og børn UMass Chan Medical School Psychiatry Dept: *The "Still Face" Experiment by Dr Ed Tronick* (https://www.youtube.com/watch?v=FaiXi8KyzOQ) Lise-Lotte Austad: "*The Still Face Experiment*" (med smartphone) (https://www.youtube.com/watch?v=bOR7jId8wYk) Psychology Unlocked: *"The Strange Situation | Mary Ainsworth, 1969 | Developmental Psychology"* https://www.youtube.com/watch?v=m_6rQk7jlrc
Omfang	26%
Særlige fokuspunkter	• Psykoanalytisk psykologi: Freuds personlighedsmodel • Erik Erikson (med fokus på de 2 første faser) • John Bowlby (reaktioner ved adskillelse, tilknytningsfaser) • Daniel Stern (ansigtsduetter) • Harry Harlow • Rene Spitz • Omsorgssvigt (4 typer) • Børns reaktioner på omsorgssvigt • Risiko og resiliens (Kauaiundersøgelsen) • Mary Ainsworth: 4 tilknytningsstile • Diane Baumrind: 4 opdragelsesstile *Faglige mål:* • *Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger* • *Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger* • *Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde* *Kernestof:* • *Menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur* • *Tilknytning, sårbarhed og resiliens* • *Identitet og personlighed*
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Rollespil / praktiske øvelser